

**Utlåtande 2014:5 RI (Dnr 667-1572/2014)**

## **Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (utvidgning av undantaget från förbudet att medföra hund på vissa offentliga platser)**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Allmänna lokala ordningsföreskrifter § 19 ändras på det sätt som framgår av bilaga 1 till utlåtandet.
2. Beslutet anmäls till länsstyrelsen.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

**Föredragande borgarrådet Karin Wanngård** anför följande.

### **Ärendet**

I Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (Ordningsföreskrifterna) har staden föreskrivit vilka regler som gäller för hund- och kattägare. Kommunfullmäktige har i budget för 2014, under avsnittet tillgänglighetsarbete, gett kommunstyrelsen i uppgift att ta fram ett förslag till ändring i Ordningsföreskrifterna där service- och signalhundar ska likställas med ledarhundar.

Stadsledningskontoret föreslår en ändring i 19 § i ordningsföreskrifterna som innebär att undantaget från de regler som gäller för hund- och kattägare enligt

20-23 §§ i Ordningsföreskrifterna, vilket avser ledarhundar och polishundar, utökas till att även omfatta service- och signalhundar för funktionshindrade personer.

Kommunfullmäktige har i budget för 2014, under avsnittet tillgänglighetsarbete, gett kommunstyrelsen i uppgift att ta fram ett förslag till ändring i Ordningsföreskrifterna där service- och signalhundar ska likställas med ledarhundar.

## Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

## Mina synpunkter

Som ett led i stadens tillgänglighetsarbete fick kommunstyrelsen i budget för 2014 i uppdrag att se över Ordningsföreskrifterna i syfte att likställa service- och signalhundar med ledarhundar. Jag välkomnar ändringen som innebär en ökad tillgänglighet till stadens offentliga platser för personer som är i behov av specialutbildade hundar. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

## Bilagor

1. Föreslagen ändring i § 19 i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun.
2. Allmänna lokala ordningsföreskrifter inklusive föreslagen ändring.

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Kommunstyrelsen** delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Allmänna lokala ordningsföreskrifter § 19 ändras på det sätt som framgår av bilaga 1 till utlåtandet.
2. Beslutet anmäls till länsstyrelsen.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Stockholm den 28 januari 2015

På kommunstyrelsens vägnar:  
KARIN WANNGÅRD

*Kerstin Tillkvist*

## Ärendet

I 20-23 §§ i Ordningsföreskrifterna finns en rad olika regler som riktar sig mot hund- och kattägare. I 20 § anges att hundar ska hållas kopplade på de flesta offentliga platser och i 21 § anges att hundar och katter ska vara ID-märkta då de inte hålls kopplade. I 22 § finns ett krav på hundägare att plocka upp föroreningar från sin hund från gång och parkvägar samt vissa andra offentliga platser. I 23 § anges att hundar under sommaren inte får vistas på vissa angivna badplatser.

I 19 § i Ordningsföreskrifterna finns ett undantag från ovan angivna bestämmelser som lyder ”*Det som sägs i dessa paragrafer gäller inte för ledarhund för synskadad person eller för polishund i tjänst*”.

Kommunfullmäktige har i budget för 2014, under avsnittet tillgänglighetsarbete, gett kommunstyrelsen i uppgift att ta fram ett förslag till ändring i Ordningsföreskrifterna där service- och signalhundar ska likställas med ledarhundar.

## Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 18 november 2014 har i huvudsak följande lydelse.

I samhället finns idag flera typer av assistanshundar, det vill säga hundar som utför en tjänst åt en viss specifik brukare. Den vanligaste och mest kända typen är ledarhundar för synskadade personer. Vidare finns det servicehundar som hjälper personer med fysiska funktionsnedsättningar samt signalhundar som hjälper personer med hörselnedsättning. En specifik typ av servicehund är alarmerande servicehundar som varnar t.ex. då diabetiker får för lågt blodsocker eller då en epileptiker visar tecken på ett förestående anfall. En assistanshund ska inte förväxlas med andra sociala tjänstehundar som är tränade för ett uppdrag som inte är knutet till en specifik förare, t.ex. terapihundar, cancerhundar och besökshundar.

Sedan länge utbildar och ackrediterar Synskadades riksförbund ledarhundar på uppdrag av staten. En godkänd ledarhund bär alltid en viss specifik sele när den är i tjänst. Vad avser service- och signalhundar finns inte på samma sätt någon viss organisation som på uppdrag av samhället står för all utbildning och ackreditering. För några år sedan fanns ett flertal föreningar som utbildade och ackrediterade denna typ av hundar men utvecklingen har gått mot att högre krav ställts på en formaliserad utbildning och ackreditering. I dag är det främst två organisationer som dels utbildar och godkänner instruktörer, vilka i sin tur utbildar hundar, och dels har system för ackreditering av färdigutbildade hundar. Dessa organisationer är Svenska Kennel

Klubben och Svenska Signal- och Servicehundsförbundet. De båda organisationerna har egna tjänstetäcken och legitimationer som ekipagen tilldelas då de ackrediterats. Tjänstetäckena är en form av sele med större textila ytor på vilka det står skrivet antingen "Assistanshund" eller "Servicehund". Tanken är att hundar som är i tjänst ska bära dessa tjänstetäcken för att visa för omgivningen att det rör sig om en assistanshund som arbetar. På samma sätt som ledarhunden bär sin speciella sele bär tjänstetäcket också för att hunden har en gedigen utbildning för avsett ändamål. Det kan inte uteslutas att det finns hundar i samhället som inte ackrediterats av varken Svenska Kennelklubben eller Svenska Service- och Signalhundsförbundet men som har funktionen som service- eller signalhund.

Ledarhundar har funnits i samhället sedan länge men på senare år har även service- och signalhundar blivit vanligare, även om det fortfarande enbart rör sig om ca 100-200 st. i Sverige. I och med att dessa typer av assistanshundar blivit allt vanligare har intresset blivit större för att dessa ska få tillgång till för allmänheten tillgängliga platser. Vid flera tillfällen under de senaste åren har det motionerats i riksdagen om att reglera i lag var i samhället assistanshundar ska ha tillträde. Detta har dock ännu inte resulterat i något lagförslag. Trycket har också på senare tid ökat på kommunerna att ändra i sina ordningsföreskrifter så att service- och signalhundar undantas från regler i samma utsträckning som ledarhundar. Många kommuner har också idag infört ett sådant undantag. Bland annat gäller detta för kommunerna Solna, Haninge, Nacka, Värmdö, Huddinge, Göteborg och Malmö.

För Stockholms del ligger det i linje med stadens ambitiösa tillgänglighetsarbete att även undanta service- och signalhundar från de aktuella bestämmelserna i Ordningsföreskrifterna. Att utvidga undantaget skulle innebära att flera personer som är i stort behov av sin specialutbildade hund fick möjlighet att ta med denna på offentliga platser där hundar annars är förbjudna. Detta kan för många vara direkt nödvändigt för att kunna utnyttja dessa offentliga platser. Det ligger också i linje med likställighetsprincipen att införa ett utvidgat undantag eftersom det kan ifrågasättas huruvida det finns sakliga skäl att behandla kommunmedlemmar som är beroende av ledarhundar annorlunda än medlemmar som är beroende av andra typer av assistanshundar. Sammantaget finner därför stadsledningskontoret att det finns skäl att ändra stadens Ordningsföreskrifter så att även service- och signalhundar undantas från reglerna i samma utsträckning som ledarhundar.

En risk med att utvidga undantaget i fråga är att det kan bli svårare att tillämpa bestämmelserna avseende hundar i Ordningsföreskrifterna då alla hundägare kan komma att påstå att deras hund är en service- eller signalhund och därmed inte omfattas av bestämmelserna. För att undvika tillämpningsproblem av detta slag bör undantaget gälla under förutsättning att service- eller signalhunden bär tjänstetäcke. Alla service- och signalhundar som ackrediteras av Svenska Kennelklubben och Svenska Service- och Signalhundsförbundet innehar och ska bära sådant täcke så fort de är i tjänst. Den absoluta merparten av alla hundar som används som service- eller signalhundar i samhället idag har ackrediterats av något av dessa förbund. Det kan inte uteslutas att det kan finnas hundar som fungerar som service- eller signalhundar men

som inte innehar något tjänstetäcke. Antalet sådana hundar bör dock vara relativt litet och dessutom är det i dessa fall mycket svårt att kontrollera vilken utbildning hunden har och vad den har för funktion. Det kan därför inte ses som oproportionerligt att ställa krav på att service- och signalhundar ska vara försedda med ett tjänstetäcke för att de ska undantas från de aktuella bestämmelserna i Ordningsföreskrifterna. Det ska dock inte spela någon roll vilken organisation som utfärdat tjänstetäcket ifråga.

Ett beslut om att ändra lokala ordningsföreskrifter ska enligt ordningslagen anmälas omedelbart till länsstyrelsen.